

Asia: VN/10831/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi rikoslain muuttamisesta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Väliotsikot

Yleiset huomiot mietinnöstä ja siihen sisältyvistä ehdotuksista sekä ympäristörikosdirektiivin velvoitteiden täytäntöönpanosta

Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että muutosesitys on huolellisesti laadittu ja hyvin perusteltu monilta osin, esimerkiksi viittaukset direktiivin edellyttämistä muutoksista on hyvin avattu ja kuvattu perusteluissa. Esitetyt muutokset ovat perusteltuja ja monelta osin kannatettavia, mutta kaipaavat vielä joltain osin selkeyttämistä. Esitetyt muutokset tekevät rikoslain 48 luvun mukaisista säännöksistä osin raskaat ja vaikeasti luettavat, mikä edelleen vaikeuttaa rangaistavaksi säädettyjen tekojen tiedostamista ja sääntelyn ymmärtämistä. Yhtenä vaihtoehtona olisi eriyttää EU-sääntelyn vastaiset teot omaksi pykälikseen tai omaksi luvukseen, jos mahdollista.

Yleisenä huomiona myös todettakoon, että vaikka on aiheellista ja direktiivin edellyttämällä tavalla pakollista kriminalisoida EU-säädösten vastaisia menettelyitä, aiheuttaa tämä käytännössä epätietoisuutta ja epäselvyyttä rangaistavista säädetyistä teoista, mitä ei voida pitää erityisen positiivisena kehityksenä.

Ehdotetut muutokset rikoslain 48 ja 48 a lukuihin merkitsevät kokonaisuutena ympäristörikossääntelyn huomattavaa täsmentämistä ja osin myös merkittävää laajentamista. Muutoksilla pannaan täytäntöön EU:n ympäristörikosdirektiivi, jonka tavoitteena on vahvistaa ympäristörikosten rikosoikeudellista seuraamusjärjestelmää sekä laajentaa rangaistavien tekojen alaa. Direktiivi heijastaa EU-tasolla vahvistunutta näkemystä siitä, että ympäristörikollisuutta on pidettävä vakavana rikollisuutena ja että sen torjunnassa rikosoikeudellisilla seuraamuksilla on keskeinen merkitys.

Ympäristölainsäädännöllä on keskeinen merkitys ympäristön ja luonnon suojelemisessa, ihmisten terveyden turvaamisessa sekä kestäväen kehityksen edistämisessä. Aineellinen ympäristölainsäädäntö määrittää rajat luonnonvarojen kestäväälle käytölle ja ohjaa yhteiskunnan toimijoita ympäristön kannalta vastuulliseen toimintaan. Sääntelyn tavoitteena on suojata muun

muassa maaperän, vesien ja ilman laatua, ilmastoa, luonnonvaroja ja luonnon monimuotoisuutta sekä turvata ihmisten terveelliset elinolosuhteet. Puhdas ja terveellinen ympäristö sekä luonnon monimuotoisuus muodostavat samalla perustan luonnonvarojen kestäväälle hyödyntämiselle, ekosysteemipalveluille ja niihin perustuvalle taloudelliselle toiminnalle.

Esityksessä ehdotetuilla ympäristörikossäännösten muutoksilla pyritään tehostamaan aineellisen ympäristölainsäädännön noudattamista rikosoikeudellisin keinoin. Uusien rikostunnusmerkistöjen – kuten jäterikoksen, ilmamehän heikentämisen, ympäristöä vaarantavan tuotteen markkinoillesaattamisrikoksen ja vieraslajirikoksen – lisääminen rikoslakiin selkeyttää nykytilaa, jossa osa vastaavista teoista on ollut rangaistavia lähinnä hallinnollisen sääntelyn rikkomisena. Samalla sääntely vahvistaa rikosoikeuden asemaa ympäristönsuojelun keinovalikoimassa erityisesti tilanteissa, joissa menettelyihin liittyy merkittävää taloudellista hyötyä tai ympäristöriskien toteutumisen vaaraa.

Rangaistavuuden siirtäminen rikoslakiin korostaa näiden tekojen moitittavuutta ja voi lisätä tietoisuutta ympäristörikoksista. Rangaistusasteikkojen ankaroitumisella ja tutkintakeinojen laajenemisella voi olla myös rikoksia ennalta ehkäisevä vaikutus, vaikka tällaisen vaikutuksen tarkkaa määrää on vaikea arvioida. Samalla rikosnimikkeiden eriyttäminen nykyisestä ympäristön turmelemista koskevasta yleissäännöksestä voi parantaa sääntelyn systematiikkaa ja helpottaa rikostunnusmerkistöjen soveltamista käytännössä.

Useissa ehdotetuissa säännöksissä rangaistavuuden ala laajenee erityisesti oikeushenkilön vastuun sekä tahallisen rikoksen yrityksen kriminalisoinnin kautta. Tämä vastaa ympäristörikosdirektiivin tavoitteeseen vahvistaa ennaltaehkäisevää ja tehokasta rikosoikeudellista sääntelyä ympäristön kannalta haitallisten toimintojen torjumiseksi. Direktiivissä kiinnitetäänkin erityistä huomiota oikeushenkilöiden vastuuseen ympäristörikoksista, mikä on perusteltua, koska merkittävä osa vakavista ympäristörikoksista liittyy taloudelliseen toimintaan.

Huomiot syyteoikeuden vanhentumista koskevista ehdotuksista (rikoslain 8 luvun 1 §:n 4 momentti)

-

Huomiot rikoslain 9 luvun 5 §:ään ehdotettavista, yhteisösakon asteikkoa koskevista muutosehdotuksista sekä ehdotuksista pakoterikoksia koskevan yhteisösakon asteikon osalta (rikoslain 46 luvun 13 §)

Yhteisösakkoa koskeva muutos on erittäin kannatettava ja tarpeellinen muutos. Nykyinen yhteisösakon maksimimäärä on osoittautunut käytännössä liian pieneksi. Uusi vaihteluväli antaa enemmän perusteltua valinnanvaraa. Myös yrityksen koon huomioiminen tässä yhteydessä on perusteltua ja muutos on tältä osin tarpeellinen.

Yhteisösakon asteikon merkittävä korottaminen sekä erityisen, erittäin suuria oikeushenkilöitä koskevan asteikon käyttöönotto heijastavat direktiivin pyrkimystä varmistaa seuraamusten tehokkuus myös taloudellisesti erittäin vahvojen toimijoiden osalta. Ehdotettu malli, jossa kiinteään enimmäismäärään perustuvaa sääntelyä täydennetään liikevaihtoon sidotulla suhteellisella

enimmäismäärällä, pyrkii sovittamaan yhteen kansallisen rikosoikeusjärjestelmän perinteisen sääntelymallin ja direktiivin tehokkuusvaatimukset. Ratkaisu vaikuttaa kokonaisuutena systemaattiselta, vaikka sen soveltaminen käytännössä edellyttää huolellista arviointia suhteellisuus- ja yhdenvertaisuusperiaatteiden näkökulmasta.

Huomiot törkeän rikoksen ilmoittamatta jättämistä ja terroristisessa tarkoituksessa tehtyjä rikoksia koskeviin pykäliin ehdotettavista muutoksista (rikoslain 15 luvun 10 § ja 34 a luvun 1 §) sekä niihin liittyvistä muutosehdotuksista (rikoslain 1 luvun 7 § ja 34 a luvun 15 §)

-

Huomiot ympäristön turmelemista koskevaan pykälään (rikoslain 48 luvun 1 §) ehdotettavista muutoksista

- a) 1 momentti
- b) 2 momentti
- c) 3 momentti
- d) ehdotettava uusi 4 momentti

RL 48:1 § 1 mom. 1 kohta: ”tai Euroopan unionin antaman ympäristönsuojelua koskevan asetuksen tai niiden”

Kohta voi aiheuttaa epäselvyyttä siitä, mihin kaikkiin EU-säädöksiin tässä viitataan vaikka asiaa on avattu yksityiskohtaisissa perusteluissa, tulevan sääntelyn osalta voi ainakin aiheutua epäselvyyttä.

RL 48:1 § 1 mom. 2. kohta: Lisäys ”kerää jätettä jätteen käsittelyä varten”

Selkeämpi ilmaisu olisi viitata jätteen ammattimaiseen keräämiseen, joka edellyttää jätelain mukaista viranomaishyväksyntää ja jonkalaista toimintaa tässä tarkoitettaneen. Nykyinen muotoilu ilman säännöksen perusteluja on epäselvä ja tulkinnanvarainen ja aiheuttanee varsinkin käytännön soveltamistilanteissa turhia tulkintaepäselvyyksiä.

RL 48:1 § 1 mom. 3 kohta: ”kerää jätettä jätteen käsittelyä varten tai kuljettaa tai käsittelee jätettä” ja alakohta c: ”c) ilman ympäristönsuojelulaissa edellytettyä lupaa tai mainitun lain 115 a–115 d §:ssä edellytettyä ilmoituspäätöstä tai tällaisen luvan tai päätöksen vastaisesti,”

Tässäkin kohdassa selkeämpi termi olisi ”kerää ammattimaisesti jätettä”. Kohta on myös osin epäselvä ja mahdollisesti osittain päällekkäistä sääntelyä RL 48:1 § 1 mom. 1 kohdan kanssa, mikä on omiaan tekemään sääntelystä epäselvää. RL 48:1 § 1 mom. 1 kohta kattaa pitkälti jätteiden käsittelyä koskevien lupamääräysten rikkomiset sekä myös ilman lupaa tapahtuvat teot, joten mikäli tällä kohdalla tarkoitetaan jotakin muuta, tulisi se selkeämmin avata säännöksen perusteluihin tai kirjoittaa säännös tarkemmin auki. Lisäksi kohta on myös siltä osin harhaanjohtava, että jätteen kuljettaminen ja kerääminen tapahtuu käytännössä pääasiassa jätelain nojalla myönnettävällä viranomaispäätöksellä, ei ympäristöluvalla tai YSL:n mukaisella ilmoituspäätöksellä.

RL 48:1 § 1 mom. 5 kohta: ” 5) laiminlyö noudattaa jätelain ja ympäristönsuojelulain 11, 12 ja 16 §:n nojalla annetun asetuksen säännöksiä kaatopaikan seurannasta ja tarkkailusta taikka

ympäristönsuojelulain nojalla myönnetyn luvan määräyksiä jätehuollon tarkkailusta ja seurannasta tai kaivannaisjätteen jätealueen jälkihoidosta”.

Seuranta ja tarkkailua koskevat säännökset kaatopaikka-asetuksessa ovat melko yleisluontoisia ilman tarkkoja määräaikoja tai menettelyvaatimuksia, mikä tekee tästä säännöksestä vaikeasti tulkittavan ja jättää käytännössä hyvin avoimeksi sen, mikä on tämän säännöksen nojalla kriminalisoitu menettely.

Säännös on myös epäsuhdassa muiden toimintojen kuin kaatopaikkoja koskevien tarkkailu- ja seurantamääräysten kanssa. Säännöksen perusteluiden perusteella jää myös epäselväksi, miksi on perusteltua ja tarkoituksenmukaista, että ainoastaan kaatopaikkoja koskevien tarkkailu- ja seurantamääräysten rikkominen on rangaistavaa, mutta ei muiden.

RL 48:1 § 4 mom: ” Ympäristön turmelemisesta tuomitaan niin ikään se, joka, toteuttaakseen ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017) 2 §:n 10 kohdassa tarkoitetun hankkeen tai hankkeen muutoksen, johon sovelletaan mainittua lakia sen 3 §:n mukaisesti, tahallaan ryhtyy muuttamaan ympäristöä muuten kuin 1 tai 3 momentissa tarkoitetulla tavalla ilman”

Säännös on melko tulkinnanvarainen ja epäselvä siltä osin, että aina ei ole selvää, milloin hanke edellyttää YVA-lain mukaista arviointimenettelyä, huolimatta säännöksen perusteluista. Erityisesti säännöksen perusteluissa oleva maininta ” Asiaa arvioitaisiin tekijällä olleiden tietojen mukaisesti sillä hetkellä, kun tekijä ryhtyy muuttamaan ympäristöä.” voi olla käytännössä hyvin vaikea selvittää tai todeta jälkikäteen.

Huomiot ympäristörikkomusta ja tuottamuksellista ympäristön turmelemista koskeviin pykäliin (rikoslain 48 luvun 3 ja 4 §) ehdotettavista muutoksista

-

Huomiot ehdotettavista uusista jäterikosta ja törkeää jäterikosta koskevista rangaistussäännöksistä (rikoslain 48 luvun uudet 4 a ja 4 b §:t)

Ehdotuksen mukaan rikoslakiin lisättäisiin uusiksi nimikkeiksi jäterikos (4 a §) ja törkeä jäterikos (4 b §). Lisäys on kannatettava ja hyvin perusteltu. Jäterikollisuus ja jätteen hävittämiseen liittyvä rikollinen toiminta ovat merkittävimpiä ympäristörikollisuuden muotoja Suomessa.

Säännös on monimutkainen ja sisältää monta edellytystä teon rangaistavaksi lukemiseksi, mikä tekee säännöksen soveltamisesta ja tulkinnasta vaikeaa.

Säännös jättää myös avoimeksi ja hyvin tulkinnanvaraiseksi sen, mitä tarkoitetaan ”muulla kuin vähäisellä määrällä” jätettä.

Säännös kattaa ainoastaan vaarallisia jätteitä koskevia menettelyitä. Tämä olisi aiheellista selvyiden vuoksi huomioida jo pykälän nimessä esim. ”Vaarallista jätettä koskeva rikos”. Myös törkeää tekemuotoa koskevan pykälän nimessä tulisi selvyiden vuoksi huomioida, että se koskee vain vaarallisia jätteitä.

Hallituksen esityksen mukaan ympäristön turmeleminen olisi jäterikokseen nähden ensisijainen rikosnimike. Pykälän perusteluissa on kuitenkin melko vähän kuvattu sitä, milloin vaarallisen jätteen keräämisessä käsittelyä varten olisi kyse teosta, joka ei ole omiaan aiheuttamaan ympäristön pilaantumista, muuta vastaavaa ympäristön haitallista muuttumista tai roskaantumista taikka vaaraa terveydelle, kun kerättävä jäte on vaarallista jätettä eli sisältää itsessään sellaisia ominaisuuksia, jotka aiheuttavat vaaraa terveydelle tai ympäristölle.

Ehdotuksen mukaan jäterikoksesta tuomittaisiin muun muassa se, joka tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta laiminlyö vaarallista jätettä koskevan jätelain 46 §:n mukaisen jätehuollon järjestämisvelvollisuutensa. Jätelain 46 § koskee tuottajan vastuuta jätehuollosta. Tuottajavastuu koskee kaikki tuottajavastuualat huomioiden arviolta noin 50 000 suomalaista yritystä sekä ulkomaisia etämyyjiä. Tuottajavastuusäntely on viime vuosina erityisesti EU-lainsäädännön myötä yksityiskohtaistunut ja monimutkaistunut (mm. EU:n akkuasetus) ja lähivuosina laajentumassa uusille aloille (mm. lääkkeet). Tuottajavastuun hoitaminen edellyttää riittävää aiheen ja sitä koskevan lainsäädännön tuntemusta. Nykytilaan verraten muutos on merkittävä, sillä nykyisin vastaavasta (tahallaan tai huolimattomuudesta) tapahtuvasta laiminlyönnistä on säädetty jätelain 147 §:ssä. Lupa- ja valvontaviraston tietojen mukaan Suomessa on viime vuosina käsitelty yksi tuottajan jätehuoltovastuuta koskeva ympäristörikostapaus.

Huomiot ehdotettavista uusista ilmakehän heikentämistä ja törkeää ilmakehän heikentämistä koskevista rangaistussäännöksistä (rikoslain 48 luvun uudet 4 c ja 4 d §:t)

-

Huomiot ehdotettavista uusista ympäristöä vaarantavan tuotteen markkinoillesaattamisrikosta ja törkeää ympäristöä vaarantavan tuotteen markkinoillesaattamisrikosta koskevista rangaistussäännöksistä (rikoslain 48 luvun uudet 4 e ja 4 f §:t)

-

Huomiot ehdotettavasta uudesta vieraslajirikosta koskevasta rangaistussäännöksestä (rikoslain 48 luvun uusi 4 g §)

-

Huomiot luonnonsuojelurikosta koskevaan pykälään (rikoslain 48 luvun 5 §) ehdotettavista muutoksista

Hallituksen esitysluonnoksessa, jossa pannaan täytäntöön EU:n ympäristörikosdirektiivi ja muutetaan rikoslain 48 lukua, ehdotetaan lisättäväksi rangaistavaksi Natura 2000 -alueella esiintyvien lajien alueella tapahtuvaa häirintää tai heikentämistä koskevia tekoja. Esitysluonnoksen mukaan luonnonsuojelurikoksen rangaistavuus kattaisi tilanteet, joissa menettely aiheuttaa ”suojelualueella olevan elinympäristön heikentymistä tai häiriötä suojelualueella oleville lajeille” .

Luonnonsuojelulain 35 §:ssä säädetään Natura 2000 -verkostoon vaikuttavien hankkeiden arviontimenettelystä, jonka tarkoituksena on estää hankkeiden ja suunnitelmien vaikutukset, riippumatta siitä, toteutetaanko hanke Natura-alueella vai alueen ulkopuolella, jos vaikutukset voivat merkittävästi heikentää Natura-alueen suojelun perusteena olevia luontoarvoja.

Esitysluonnoksessa ehdotetaan, että rangaistavaksi säädetään vain sellaiset teot, jotka aiheuttavat häiriötä ”suojelualueella oleville” lajeille .

Sääntely ei siten kata tilanteita, joissa häirintä tai haitta kohdistuu alueen ulkopuolella olevaan yksilöön, joka kuuluu Natura-alueen suojelun perusteena olevaan populaatioon, tai alueen ulkopuolella tehty toimi aiheuttaa Natura-alueen lajille haittaa, esimerkiksi lisääntymisrauhan häiriötä, kulkuyhteyksien menettämistä tai muuta luonnonolosuhteiden heikentymistä. Ehdotettu rajaus ei vastaa Natura-järjestelmän ekologista eikä oikeudellista logiikkaa.

Huomiot ehdotettavasta uudesta ympäristön tuhoamista koskevasta rangaistussäännöksestä (rikoslain 48 luvun uusi 5 b §)

E erityisen merkittävänä voidaan pitää ehdotusta ympäristön tuhoamista koskevan uuden rikossäännöksen säätämisestä. Perusteltu ja tarpeellinen pykälä ja sen rangaistusasteikko erittäin törkeitä, vakavia ja peruuttamattomia ympäristövahinkoja aiheuttavia tekoja varten. Säännöksellä pyritään erottamaan kaikkein vakavimmat ympäristöön kohdistuvat teot omaksi rikostyyppikseen ja ankaroittamaan niiden rangaistusasteikkoa. Ratkaisu on linjassa direktiivin tavoitteiden kanssa ja vahvistaa rikosoikeudellista reagointia tilanteissa, joissa ympäristövahingot ovat laajoja, pitkäkestoisia tai peruuttamattomia.

Huomiot ulkomaiselta alukselta talousvyöhykkeellä tehtyä ympäristörikosta koskevaan pykälään ehdotettavista muutoksista (rikoslain 48 luvun 10 §)

-

Huomiot rikoslain 48 ja 48 a lukuun ehdotettavista uusista soveltamisalasäännöksistä, jotka koskevat tietyissä tilanteissa luvan nojalla toimimisen rinnastamista ilman lupaa toimimiseen (rikoslain 48 luvun 7 a § ja 48 a luvun 4 b §)

Huomiota kiinnittää myös ehdotus, jonka mukaan tietyissä poikkeuksellisissa tilanteissa viranomaisen myöntämään lupaan perustuva toiminta rinnastettaisiin ilman lupaa toimimiseen. Säännöksen tarkoituksena on estää rikosoikeudellisen vastuun kiertäminen tilanteissa, joissa lupa on saatu vilpillisin keinoin tai se on ilmeisessä ristiriidassa sovellettavan aineellisen sääntelyn kanssa. Samalla sääntely merkitsee rajattua poikkeusta hallintopäätösten pysyvyyteen ja luottamuksensuojan periaatteeseen. Tämän vuoksi säännöksen soveltamisalan täsmällisyys ja sen käytännön tulkintalinjat ovat keskeisiä oikeusvarmuuden kannalta.

Säännös jättää liian harkinnanvaraiseksi sen, milloin lupaviranomaista on erehdytetty luvan myöntämisen kannalta olennaisista seikoista sillä tavoin, että menettely voitaisiin katsoa rangaistavaksi.

Myöskin kohta ” sellaisen luvan nojalla, joka ilmeisellä ja olennaisella tavalla rikkoo asiaankuuluvia aineellisoikeudellisia vaatimuksia” on kiistanalainen. Viranomaisen lainvastainen päätös ei voine kaatua luvan saajan rikosoikeudelliseksi taakaksi.

Huomiot ehdotettavista uusista metsäkatorikosta ja törkeää metsäkatorikosta koskevista rangaistussäännöksistä (rikoslain 48 a luvun uudet 3 c ja 3 d §:t) sekä oikeushenkilön rangaistusvastuuta koskevaan rikoslain 48 a luvun 6 a §:ään ehdotettavista muutoksista

-

Huomiot pakkokeinolakiin ja poliisilakiin ehdotettavista muutoksista

-

Huomiot kansalaisuuslakiin, rajavartiolaitokseen ja Puolustusvoimien virka-avusta poliisille annettuun lakiin ehdotettavista muutoksista

-

Huomiot hankintalakiin ja erityisalojen hankintalakiin ehdotettavista muutoksista

-

Huomiot rikosrekisterilakiin ehdotettavista muutoksista

-

Huomiot merenkulun ympäristönsuojelulakiin ehdotettavista muutoksista

-

Huomiot luonnonsuojelulakiin ehdotettavista muutoksista

-

Huomiot Suomen talousvyöhykkeestä annettuun lakiin ehdotettavista muutoksista

-

Huomiot vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta annettuun lakiin ehdot

-

Huomiot EU:n metsäkatoasetuksen velvoitteiden valvonnasta ja seuraamuksista annettuun lakiin ehdotettavista muutoksista

-

Huomiot muista ehdotettavista lainsäädäntömuutoksista

-

Huomiot ympäristörikosdirektiivin säännöksistä, joiden ei mietinnössä katsota edellyttävän lainsäädäntömuutoksia

16 artikla: Ennalta estäminen

Luonnokseen on kirjattu Suomessa käytössä olevia toimenpiteitä sekä mekanismeja ja yhtenä esimerkkinä mainittu ympäristörikosten torjuntaa toteuttavista viranomaisista muodostetut alueelliset yhteistyöryhmät. Näillä ryhmillä on keskeinen merkitys tiedonjaon ja

viranomaisyhteistyön mahdollistamiseksi ja toimien yhteistyömallien kehittämiseksi. Ympäristörikostorjunnan alueryhmien toimintaa ei vuoden 2016 asettamispäätöksen jälkeen ole tarkemmin ohjeistettu. Ryhmien kokoonpanossa, toimintatavoissa, kokoontumistiheydessä ja käsiteltävissä aiheissa sekä muutoin käytännöissä on ollut huomattavaa vaihtelua. Ryhmien toimintaa olisi syytä kehittää yhdenmukaisemmaksi.

17–18 artikkelit: Resurssit. Koulutus

Luonnoksessa on oikein tunnistettu, että Suomessa ympäristörikostorjunta nojaa viranomaisyhteistyöhön. Esitutkintaviranomaisen tulisi olla mahdollista ja kannatettavaa hyödyntää ympäristöviranomaisen osaamista esitutkinnan aikana.

Luonnoksessa ei ole mainittu, miten valtakunnallisen Lupa- ja valvontaviraston tehtävien kannalta tarkoituksenmukainen koulutus järjestetään. Luonnoksen mukaan Lupa- ja valvontavirasto ottaa ajoittain ympäristörikosasioita kuntien ympäristöviranhaltijoille vuosittain järjestettävillä ajankohtaispäivillä koulutusaiheeksi. Lupa- valvontavirasto näkee tärkeäksi ympäristörikostorjunnan keinoksi jatkossakin kouluttaa viranomaisia ympäristörikoksiin liittyvien teemojen osalta.

19–20 artikkelit: Toimivaltaisten viranomaisten välinen koordinointi ja yhteistyö jäsenvaltiossa

Luonnoksessa on hyvin tunnistettu se, että valvovien viranomaisten valvontatoiminta on ympäristörikosten paljastamisessa keskeistä, koska ympäristörikokset käyvät monesti ilmi nimenomaan valvonnan yhteydessä. Valvonnan riittävästä resursseista on huolehdittava.

Luonnoksen mukaan Lupa- ja valvontavirastossa toimii ympäristörikosyhdysenkilöiden verkosto, jonka puitteissa järjestetään säännöllisiä tapaamisia kahdesti vuodessa. Lupa- ja valvontavirasto toteaa, että luonnoksessa mainitun silloisten ELY-keskusten ja ympäristöministeriön yhteinen ympäristörikosyhdysenkilöiden verkosto on valtionhallinnon kokonaisuudistuksen myötä aiemmassa muodossaan lakannut toimimasta. Lupa- ja valvontavirasto pitää kuitenkin tärkeänä saman tyyppisen yhteistyön jatkamista sekä Lupa- ja valvontaviraston sisällä että yhdessä ympäristöministeriön ja muidenkin viranomaistahojen kanssa.

Luonnoksen mukaan Suomessa toimii myös Poliisihallituksen vetämä ympäristörikostorjunnan seurantaryhmä, joka valmistelee ja julkaisee vuosittain Ympäristörikoskatsaus-raportin. Seurantaryhmän toimikausi on päättynyt ja ryhmän tehtäviä on tarkoitus kehittää edelleen. Valtakunnallisen tilannekuvan muodostamiseksi on tärkeää, että valtakunnallisen seurantaryhmän toimintaa jatketaan.

Luonnoksessa on todettu, että myös tuottajayhteisöjen toiminnassa voidaan huomioida ympäristörikosten torjunnan kannalta keskeisiä näkökohtia. On huomattava, että Suomessa tuottajat hoitavat pääasiassa tuottajavastuuvollisuutensa liittymällä tuottajayhteisöön, joka hoitaa siihen liittyneiden tuottajien velvoitteet. Siten tuottajayhteisöillä itsellään on jätelain mukaisia tuottajan vastuita ja velvollisuuksia.

Huomiot ehdotusten pääasiallisten vaikutusten tarkastelusta

-

Huomiot muita toteuttamisvaihtoehtoja koskevasta arvioinnista

-

Huomiot suhdetta perustuslakiin ja säätämisjärjestystä koskevasta jaksosta

-

Muut huomiot

-

Kantokari Mikko
Uudenmaan ELY

Hälikkä Sohvi
Keski-Suomen ELY-keskus - Lupa- ja valvontavirasto